

Håndbog i forskningstræning for uddannelsessøgende, vejledere og uddannelsesansvarlige overlæger i anæstesiologi

Redigeret af

Professor Ann Merete Møller
Forskningskoordinator Karin Jespersen

Revideret juni 2019

FORORD	3
FORMÅL MED FORSKNINGSTRÆNINGSMODULET	4
FORSKNINGSTRÆNINGENS OPBYGNING	4
Teoretisk del	4
Projekt del.....	4
HVEM GØR HVAD – ANSVAR OG OPGAVER	6
Den uddannelsessøgendes ansvar og opgaver	6
Forskningsvejlederens ansvar og opgaver	6
Den uddannelsesansvarlige overlæges ansvar og opgaver.....	6
PROJEKTIDÉ – HVORDAN?	8
Egen idé	8
Afdelingens idé	8
Forskningsvejledernes idéer.....	8
PROJEKTBEKRIVELSE	8
Projekt – fra idé til godkendelse	8
HVORDAN FINDER JEG EN FORSKNINGSVEJLEDER?	9
HVORDAN BRUGER JEG MIN FORSKNINGSVEJLEDER?	9
Feedback.....	9
PROJEKTET KAN IKKE GODKENDES – HVAD SÅ?	10
FORDELING AF FORSKNINGSTRÆNINGSKURSER OG PROJEKTARBEJDE I HOVEDUDDANNELSEN	11
OVERSIGT OVER KURSERNE	11
Modul 1.....	12
Modul 2.....	13
Modul 3.....	14
Det systematiske review	14
Den kliniske kontrollerede undersøgelse	14
Kursus i præsentationsteknik	15
Præsentationsdagen	15
TILMELDING TIL KURSERNE.....	16
DISPENSATION FOR HELE ELLER DELE AF FORSKNINGSTRÆNINGSELEMENTET	17
REFERENCER	18
Bilag 1	19
Bilag 2	20
Bilag 3	21

Forord

Denne vejledning henvender sig til de uddannelsessøgende, forskningsvejledere og uddannelsesansvarlige overlæger, som er involveret i forskningstræningsselementet i anæstesiologi i Region Øst.

Forskningstræningsselementet indgår som en del af hoveduddannelsen og består af en teoretisk del og en projektdel.

I denne vejledning har vi samlet de informationer, som vi mener kan være en hjælp i forbindelse med gennemførelse af forskningstræningsselementet.

Der er nedsat en styregruppe i Region Øst, som står for udarbejdelsen af det teoretiske element i forskningstræningen. Formanden for styregruppen er Professor Ann Møller. Styregruppen består af:

- Professor, overlæge, klinisk forskningslektor Ann Møller
- Professor Kirsten Møller
- Associate Professor Morten Hylander Møller
- PKL Rikke Borre Jacobsen
- Yngre hoveduddannelseslæge Heidi Kruse

Vi ønsker, at kvaliteten af både proces og produkt til stadighed forbedres, og derfor modtager vi meget gerne forslag til forbedringer.

Formål med forskningstræningsmodulet

I Betænkning fra Speciallægekommissionen, *Fremtidens speciallæge*, Sundhedsministeriet 2000, er det beskrevet, at en speciallæge bør besidde kompetence til at opsøge og kritisk vurdere forskningsresultater inden for eget speciales videns- og færdighedsfelt, specielt med henblik på dokumentation af forskningsresultaternes kliniske anvendelse. Det forventes således, at alle færdiguddannede speciallæger gennem kandidatuddannelsen og den lægelige videreuddannelse har opbygget færdigheder til at opretholde et højt fagligt niveau, samt til at kunne imødekomme den enkelte patients krav til høj kvalitet i behandlingen.

Det obligatoriske forskningstræningsmodul i speciallægeuddannelsen skal ses som et bidrag til at sikre de kommende speciallægers deltagelse i specialiets faglige udvikling, samt at opgavevaretagelsen i sundhedsvæsenet sker med reference til evidensbaseret viden på området.

Forskningstræningsmodulets primære opgave er at sikre, at alle læger kan anvende forskning på basalt niveau, og at flest muligt motiveres til at fortsætte forskningen efter forskningstræningen. Forskningstræningen må således ikke skræmme nogen væk fra forskning, og der skal være mulighed for at særligt interesserede bliver støttet i forløbet, gerne så den enkelte læge inspireres til at videreføre processen mod et egentligt forskningsprojekt eller til at fortsætte med en formel forskeruddannelse.

Forskningstræningens opbygning

Forskningstræningen består af 20 dage til det samlede forskningstræningsmodul. Heraf anvendes 10 dage til selvstændigt projektarbejde med vejledning og 10 dage til den teoretiske del som foregår på kurser.

Teoretisk del

Den teoretiske del af forskningstræningselementet omfatter:

- Modul 1 - Introduktion til forskningstræningen
- Modul 2 - introduktion til klinisk forskning i anæstesiologi
- Modul 3 – 2 specialespecifikke kurser
- Kursus i præsentationsteknik (skriftlig og mundtlig)
- Præsentationsdag (præsentation af det endelige projekt)

Projektdel

Projektets størrelse skal planlægges under hensyn til, at der i alt er afsat 10 dage til planlægning og gennemførelse. Mindre forskningsprojekter, eller dele af et større forskningsprojekt, kan godkendes som projekt i forbindelse med forskningstræningselementet.

Sundhedsstyrelsens vejledning (s. 10) giver som eksempler, at uddannelseslægerne kan:

- Udarbejde en projektbeskrivelse som baggrund for en videnskabelig artikel
- Gennemføre et pilotprojekt med henblik på et egentligt forskningsprojekt
- Gennemføre en litteratursøgning med henblik på vidensformidling
- Gennemføre et kvalitetsudviklingsprojekt

- Gennemføre en audit på baggrund af en aktivitetsregistrering
- Udarbejde eller opdatere afdelingens eller almen praksis' kliniske retningslinjer eller procedurebeskrivelse inkl. en litteraturgennemgang

Fremlæggelse af projekt og afslutningen på forskningstræningsmodulet

Der skal udfærdiges et abstract på 250 ord, som skal indsendes senest 14 før præsentationsdagen. På præsentationsdagen skal projektet fremlægges mundtligt ved 15 minutters oplæg, herefter er der 10 minutters diskussion i plenum. Abstractet skal sendes til forskningskoordinator Karin Jespersen.

Hvem gør hvad – ansvar og opgaver

Den uddannelsessøgendes ansvar og opgaver

- Den uddannelsessøgende er ansvarlig for at formulere en projektidé, gerne i samarbejde med en forskningsvejleder.
- Den uddannelsessøgende tager kontakt til en af de udpegede forskningsvejledere og laver en aftale om et projekt og vejledning under forskningstræningen.
- Såfremt den uddannelsessøgende ønsker en forskningsvejleder som ikke står i oversigten skal styregruppen godkende den nye forskningsvejleder. Den uddannelsessøgende skal således indsende CV for forskningsvejleder og evt. projektbeskrivelse til forskningskoordinator Karin Jespersen.
- Den uddannelsessøgende udarbejder en kort projektbeskrivelse, som diskuteres og justeres sammen med vejlederen, inden den sammen med vejlederens accept (bilag 1) indsendes til styregruppen med henblik på godkendelse inden projektet udføres.
- **Projektbeskrivelsen skal være godkendt senest 6 måneder efter at modul 1 er gennemført.**
- Den uddannelsessøgende er selv ansvarlig for i god tid at melde kursusdatoer til deres vagtplanlægger

Forskningsvejlederens ansvar og opgaver

Forskningsvejlederen skal, når der er indgået aftale med den uddannelsessøgende:

- Godkende projektidéen – inden den indsendes til styregruppen.
- Sikre at projektet er realistisk dvs. kan gennemføres indenfor den afsatte tid; evt. kan en del af et større projekt godkendes som den praktiske del af forskningstræningselementet.
- Sammen med den uddannelsessøgende sikre, at der udarbejdes en realistisk tidsplan, sådan at projektet kan godkendes inden hoveduddannelsen afsluttes dvs. senest 6 måneder før.
  - Tidsplanen skal indeholde deadlines, milepæle og aftaler om vejledningssamtaler.
- Godkende det gennemførte projekt, både den skriftlige og mundtlige fremlæggelse.
- Rådgive den uddannelsessøgende, herunder vurdere om den uddannelsessøgende har kompetencer til at gennemføre det påtænkte projekt – alternativt foreslå modificering eller skift af projekt.
- Forskningsvejlederen skal deltage på præsentationsdagen
- Forskningsvejlederen skal i samarbejde med den uddannelsesansvarlige overlæge sikre grundlaget for gennemførelse af projektet i afdelingen.

Den uddannelsesansvarlige overlæges ansvar og opgaver

- Den uddannelsesansvarlige overlæge skal holde sig opdateret i betingelserne for forskningstræningsmodulet.
- Den uddannelsesansvarlige overlæge skal ved introduktionssamtalen sikre sig, at den uddannelsessøgende har udarbejdet en "projektprotokol" og har valgt en forskningsvejleder. Projektet indgår som en del af den uddannelsessøgendes uddannelsesplan.

- Den uddannelsesansvarlige overlæge og forskningsvejlederen skal i samarbejde sikre, at den uddannelsessøgende får mulighed for at udarbejde projektprotokol i første halvår af ansættelsen, sådan at projektet kan afsluttes, fremlægges og godkendes inden afslutning af hoveduddannelsen.
- Der er afsat 10 dage til indsamling og bearbejdning af data, og den uddannelsesansvarlige overlæge skal sikre, at det tages med i afdelingens arbejdstilrettelæggelse.

Styregruppens ansvar og opgaver

- Udarbejdelse og afholdelse af de forskellige kurser
- Udvalgelse/godkendelse af forskningsvejledere
- Godkendelse af forskningsprojekter
- Vurdering af ansøgninger vedr. dispensation for dele af eller hele forskningstræningselementet
- Vurdering af ansøgninger i forbindelse med ændringer i kurser

Projektidé – hvordan?

Egen idé

Nogle uddannelsessøgende har selv en idé til et mindre projekt, de gerne vil undersøge/gå i dybden med.

Afdelingens idé

Nogle afdelinger har flere mindre projekter liggende i "skuffen", som de gerne vil have gennemført, men mangler en til at gøre det. Forskningstræningsselementets projektdel kan her være en god anledning til at få gennemført et mindre projekt, som både den uddannelsessøgende og afdelingen får gavn og glæde af.

Forskningsvejledernes idéer

Mange af forskningsvejlederne har idéer til mindre projekter, så hvis den uddannelsessøgende ikke selv har en idé, kan det anbefales at tage kontakt til en af forskningsvejlederne.

Projektbeskrivelse

Projektbeskrivelsen som skal indsendes til styregruppen skal indeholde

- Kort baggrund
- Et klart formål med projektet (PICO)
- Metode
- Hvordan data vurderes
- Perspektiver

Projektbeskrivelsen skal fylde 1 A4 side

Projekt – fra idé til godkendelse

Den uddannelsessøgende tager kontakt til en forskningsvejleder.

Med udgangspunkt i projektidéen udarbejder den uddannelsessøgende en kort projektformulering, som diskuteres og godkendes af forskningsvejlederen inden den indsendes til styregruppen. Styregruppen vurderer projektbeskrivelsen og kommenterer/godkender det.

Den uddannelsessøgende og forskningsvejlederen udarbejder en tidsplan for projektet med angivelse af vejledningssamtaler.

Den uddannelsessøgende sender kopi af projektbeskrivelse og tidsplan til den uddannelsesansvarlige overlæge i god tid, så det medtages i arbejdstilrettelæggelsen på afdelingen. Den uddannelsessøgende indsamler data og bearbejder disse jf. den lagte plan. Der udarbejdes en kort rapport indeholdende formål, metode og resultater, som skal godkendes af forskningsvejlederen og indsendes til styregruppen.

Projektet fremlægges og diskuteres med de øvrige uddannelsessøgende og forskningsvejledere på den fælles præsentationsdag. Derudover bør projektets resultater præsenteres i egen afdeling.

Hvordan finder jeg en forskningsvejleder?

Navne på vejlederne og en kort beskrivelse af deres forskningsmæssige interesser findes på:

<https://www.regionh.dk/CAMES/Traening-og-undervisning/Kurser-for-Laeger/Hoveduddannelse/Sider/Specialspecifikt-forskningstr%C3%A6ningskursus-for-an%C3%A6stesiologer.aspx>

Er man som uddannelsessøgende allerede i gang med/har lavet mindre projekter sammen med en vejleder, som ikke er på listen, men som man gerne vil fortsætte med at have som forskningsvejleder, er det muligt at ansøge om at få vedkommende godkendt som forskningsvejleder. Forskningsvejlederen skal indsende CV (max. 2 sider) til forskningskoordinator Karin Jespersen, som vil videresende til styregruppen der vil tage stilling til evt. godkendelse.

Hvordan bruger jeg min forskningsvejleder?

Tidlig kontakt til forskningsvejlederen er vigtig med henblik på fra starten at få præciseret projektet, så det er realistisk at gennemføre inden for den afsatte tid. Hvis det er en del af et større forskningsprojekt, skal det afgrænses, hvad forskningstræningsprojektet omfatter.

Sørg for i samarbejde med forskningsvejlederen at få udarbejdet tidsplan for projektet med klare deadlines. Tiden går hurtigt og projektet skal være afsluttet inden hoveduddannelsen kan godkendes.

I tidsplanen bør tidspunkter for vejledningssamtaler være fastlagt. Aftal med din forskningsvejleder, hvordan I holder kontakt undervejs og hvordan udkast til projektformulering og afrapportering fremsendes og diskuteres inden endelig godkendelse.

Vejlederens opgave er først og fremmest at støtte den uddannelsessøgende i projektarbejdet, uden at overtage projektet. Det gøres bedst ved, i samarbejde med den uddannelsessøgende, at udarbejde en realistisk tidsplan – som indeholder milepæle for, hvornår de enkelte dele af projektet skal være færdigt.

Herudover er det vejlederens opgave at vurdere om projektets størrelse og sværhedsgrad stemmer overens med den uddannelsessøgendes kompetence og ambitionsniveau, samt foreslå eventuelle justeringer i projektet.

Vejlederen har også ansvar for at være med til at identificere evt. barrierer og interessekonflikter, der kan forhindre eller besværliggøre projektets gennemførelse og forsøge at afhjælpe disse. Kort sagt er det vejlederens opgave at bevare overblikket og ”styre skibet sikkert i havn”. Vejlederens opgaver er først afsluttet, når den uddannelsessøgende på en præsentationsdag fremlægger sit projekt hvor vejlederen deltager sammen med den uddannelsessøgende.

Feedback

Det er vigtigt, at det er den uddannelsessøgende, der selvstændigt udfører projektet. Forskningsvejlederens opgave er gennem specifik og konstruktiv feedback at få den uddannelsessøgende til at reflektere over opgaven. Løbende feedback er vigtig, da det giver mulighed for justering af både processen og projektet undervejs, og derved være med til at sikre at den uddannelsessøgende får mest mulig læring ud af projektet.

God feedback bygger på tillid og tryghed, og det er vigtigt at være positiv, specifik og konstruktiv og gennem reflekterende spørgsmål inspirere til ideer om, hvordan man kan komme videre med opgaven.

Når man giver feedback skal fokus være på:

- Adfærd frem for person
- Observationer frem for tolkninger
- Beskrivelser frem for vurderinger
- Alternativer frem for råd

Projektet kan ikke godkendes – hvad så?

Hvis et projekt ikke kan godkendes af forskningsvejlederen, skal styregruppen orienteres og der skal aftales en plan for, hvordan projektet kan afsluttes med godkendelse. Den uddannelsessøgende kan ikke opnå speciallægeanerkendelse før forskningstræningselementet er godkendt, og det er vigtigt at nå dette, mens den uddannelsessøgende er i uddannelsesstillingen.

Fordeling af forskningstræningskurser og projektarbejde i hoveduddannelsen

	1. år	2. år	3. år	4. år
Kurser	Modul 1 (3 dage)	Modul 2 (2 dage)	Modul 3 (2 dage)	Præsentationsteknik (1 dag) Præsentationsdag (1 dag)
Arbejdsdage	Skrivedage til projektudarbejdelse og indsendelse af projekt til styregruppen (2 dage)	Skrivedage til projektforberedelse (3 dage)	Vejlederdag (1 dag)	Skrivedage til gennemførelse og sammenfatning af projekt (5 dage)
Dage i alt / år	3+2 dage	2+3 dage	2+1 dage	1+1+5 dage

Oversigt over kurserne

Den teoretiske del af forskningstræningsmodulet består af:

- Modul 1 - Introduktion til forskningstræningen
- Modul 2 - Introduktion til klinisk forskning i anæstesiologi
- Modul 3 – 2 specialespecifikke kurser
  - Den kliniske kontrollerede undersøgelse
  - Det systematiske review
- Præsentationsteknik - skriftlig og mundtlig præsentation
- Præsentationsdag - fremlæggelse af projekter

Modul 1

Introduktion til forskningstræningen

Indhold: Den uddannelsessøgende præsenteres for selve indholdet i forskningstræningskurset, herunder kursusopbygning og præsentation af de forskellige forskningsvejleder. Derudover gennemgås i løbet af de tre dage forskellige forskningsmetoder

Formål

Efter deltagelse på Modul 1 forventes den uddannelsessøgende at kunne følgende:

1. Formulere en problemstilling med udgangspunkt i en aktuel klinisk praksis inden for eget speciale, herunder skabe overblik over aktuel og manglende viden omkring problemstillingen.
2. Gennemføre en systematisk eftersporing i forskningslitteraturen til at belyse den valgte problemstilling, herunder:
  - Søgestrategi (MESH, matrice, fritekst, osv.)
  - Databaser (Medline, Embase, Cochrane o.a.)
  - Google, Wikipedia, osv. – kan det bruges til noget overhovedet?
  - Guidelines, expert opinions, bogkapitler osv. - kan det bruges til noget?
  - Publikations-bias
3. Fortolke litteraturens resultater kritisk og anvende resultaterne til en kritisk vurdering af etableret praksis
  - Evidenspyramide
  - Kritisk litteraturlæsning – systematisk læsning af artikel
4. Designe et passende studie til løsning af den valgte problemstilling:
  - Hypotese – definition, klarhed og målbarhed
  - Primært og sekundære effektmål
  - Fordele og ulemper ved studietyper (liste) med vægt på årsagssammenhæng:
    - RCT – Med henvisning til grundig gennemgang på Modul 2
    - Epidemiologiske studier
    - Sensitivitet, specificitet (Odds, Risk, ARR, NNT, Bland-Altman)
  - Litteraturstudier – design og særlige forhold
5. Have en basal forståelse for statistik med helt basale paradigmer og definitioner, mest for at kunne forstå læste artikler
  - Bias – kort definition ("skydeskiven")
  - Støj, spredning og SEM
  - Normal-fordeling, karakteristika og begrænsninger for beslutninger
  - P-værdi: Hvad siger den egentlig noget om?
6. Have kendskab til principper for dataindsamling, strukturer og krav til databaser og opbevaring

Modul 2

Introduktion til klinisk forskning i anæstesiologi

Indhold: Den uddannelsessøgende præsenteres her dybdegående for forskellige forskningsmetoder, samt basis statistik.

Formål

Efter deltagelse på modul 2 forventes den uddannelsessøgende at kunne:

1. Formulere et klinisk spørgsmål/forskningsspørgsmål og vurdere, hvilken forskningsmetode, der bør benyttes til at besvare spørgsmålet.
  - Primær/sekundær/tertiær forskningsmetode
  - Randomiserede kliniske forsøg
  - Epidemiologisk forskning
  - Kvalitative metoder og spørgeskemaer
2. Have kendskab til kvalitative metoder og vide, hvornår disse er relevante at benytte.
  - Hvilke spørgsmål egner sig til at blive besvaret via de kvalitative metoder
  - Hvordan organiseres et kvalitativt projekt
  - Forskellige metoder til analyse af kvalitative data
3. Have kendskab til de overordnede retningslinjer for udarbejdelse af en forsøgsprotokol, herunder at kunne skitsere design for et aktuelt studie.
  - Hvad skal en protokol altid indeholde
  - Hvad kan være forskelligt afhængigt af metode
  - Godkendelser samt forskellige forsøgsdesigns
4. Kende til og kunne benytte basale statistiske metoder.
  - Sample size, p-værdi, normalfordeling, konfidensinterval, Ch2 test og andre analysemetoder
5. Kende begrebet bias og kunne læse en artikel med henblik at identificere mulige kilder til bias.
  - Selektionsbias
  - Attritionsbias
  - Outcome assessment bias
  - Reporting bias

Modul 3

På modul 3 kan der vælges mellem to specialespecifikke kurser; det systematiske review og den klinisk kontrollerede undersøgelse. Der SKAL vælges ét af kurserne

Det systematiske review

Efter deltagelse på kurset forventes den uddannelsessøgende at kunne:

Vide, hvad et systematisk review (SR) består af og kende den proces, der fører til et SR af høj kvalitet

Formulere klinisk relevante spørgsmål, der egner sig til at besvares ved SR

Opbygge en struktureret søgestrategi, som vil kunne genbruges

Revidere søgestrategien

Kende de mest relevante litteratur databaser og søgemetoder hertil

Sortere fundne artikler efter relevans

Evaluere en artikel kritisk

Ekstrahere data fra forskellige studier

Vurdere om data kan danne baggrund for en metaanalyse

Have kendskab til bias og heterogenitet i kontekst af et SR

Kurset vil være baseret på arbejde i mindre grupper, plenumsessioner og individuelle opgaver. Kursus opbygges i "rammer" med forskellige arbejdsmetoder.

Den kliniske kontrollerede undersøgelse

Efter kurset forventes det, at hoveduddannelseslægen uden særlig erfaring i opsætning af et klinisk forsøg har erhvervet en betydelig indsigt i processen fra idé til protokol til et kontrolleret forsøg.

Dette inkluderer følgende:

Opstilling af hypotese og effektmål

Søgning af relevant litteratur

Definition af klinisk relevant forskel

Udregning af sample size

Stillingtagen til randomisering og blinding

Viden om, hvor og til hvilke instanser forsøget skal indberettes inden opstart.

Målsætningen er, at hoveduddannelseslægen skal kunne møde op med en idé til et kontrolleret klinisk forsøg på dag 1 og gå fra kurset på dag 2 med de grundlæggende elementer til en protokol, der efterfølgende vil kunne færdiggøres af hoveduddannelseslægen med henblik på start af forsøget.

Undervejs på kurset vil hoveduddannelseslægen samtidigt erhverve sig værktøjer, som kan anvendes ved læsning og tolkning af videnskabelige artikler.

Undervisningen baseres på korte katedrale oplæg til superviseret arbejde i små grupper og individuelt. Underviserne er aktive forskere inden for anæstesiologi og intensiv terapi.

Kursus i præsentationsteknik

Formål: At give deltagerne mulighed for at erhverve færdigheder i mundtlig og skriftlig præsentation, med udgangspunkt i de projekter, der skal præsenteres på præsentationsdagen.

Forud for kurset skal deltagerne udarbejde en 15 minutters power point præsentation om deres forskningstræningsprojekt. Der skal desuden udfærdiges skriftligt abstrakt i en form som til et videnskabeligt manuskript.

Form: Deltagerne præsenterer deres eget projekt på 15 minutter, hvorefter der gives feedback på formen af det fremlagte samt på abstraktet.

Undervejs afholdes sessioner med tips og tricks til en god præsentation.

Præsentationsdagen

Ca. en måned før kurset foreligger der et overordnet program for dagen, så deltagerne kan nå at give deres vejledere besked, sådan at de har mulighed for at deltage på dagen.

Forud for præsentationsdagen indsendes senest 14 dage før et abstrakt på max. 250 ord til forskningskoordinator Karin Frydenlund Jespersen, Abstraktet kan være på både dansk og engelsk, indsendes som almindeligt Word dokument og skal indeholde:

- Titel
- Vejleder
- Formål / introduktion
- Metode
- Resultater
- Konklusion

På selve dagen fremlægges projektet med præsentation af formål, metode, resultater, diskussion af resultater og konklusion. Der er afsat 15 minutter til selve præsentationen og derefter er der 10 minutter til diskussion.

Tilmelding til kurserne

Kursister startet før 1. november 2017:

Kursister som er startet før 1. november 2017 er selv ansvarlig for at tilmelde sig til ALLE kurserne. Kurserne SKAL tages i kronologisk rækkefølge. Det skal gøres på følgende hjemmeside:

<https://www.regionh.dk/CAMES/Traening-og-undervisning/Kurser-for-Laeger/Hoveduddannelse/Sider/Specialspecifikt-forskningstr%C3%A6ningskursus-for-an%C3%A6stesiologer.aspx>

Kursister startet 1. november 2017 og senere:

Kursister startet pr. 1. november 2017 tilmeldes automatisk alle kurser. Kursister vil forud for modul 3 blive bedt om at meddele, om de ønsker at deltage i systematisk review eller i den klinisk kontrollerede undersøgelse.

Ændring af kurser:

Såfremt en kursist ønsker at ændre sit kursusforløb, skal der sendes en mail med årsag til Pia Berg, som herefter sørger for at indhente svar fra formanden for styregruppen. Vær opmærksom på at der kun i sjældne tilfælde gives dispensation. Der gives IKKE dispensation såfremt man har glemt af informere vagtplanlægger om kursusdag.

Dispensation for hele eller dele af forskningstræningselementet

Uddannelsessøgende der har erhvervet den medicinske doktorgrad eller ph.d.-grad, kan få dispensation for hele forskningstræningselementet. De skal indsende dokumentation til Sekretariatet for Lægelig Videreuddannelse i Region Øst, Ledreborg Alle 40 st. tv., 2820 Gentofte (bilag 2).

Uddannelsessøgende, der har gennemgået kurserne svarende til ph.d.-studiet kan opnå dispensation for den teoretiske del af forskningstræningsmodulet (bilag 3).

Udover dette kan der i særlige tilfælde og kun efter særlig ansøgning til styregruppen for forskningstræning i anæstesiologi gives dispensation for dele af, eller hele, forskningstræningselementet.

Såfremt der søges og gives dispensation for den praktiske del af forskningstræningen bortfalder retten til de 10 dage til udarbejdelse af projekt.

Referencer

Speciallægekommissionens betænkning 1384; Sundhedsministeriet 2000

Nyt paradigme for forskningstræningen, Region øst oktober 2005

Ende J. Feedback in Clinical Medical Education; JAMA 1983, 250, 8, pp777-781

Hesketh EA, Laidlaw JM. Developing the teaching instinct. Feedback; Medical Teacher, 2002, 24, 3 pp 245-248

Westberg J, Jason Hilliard. Fostering Reflection and Providing Feedback. Springer 2001

Bilag 1**Aftale om vejledning i forskningstræningselementet**

Der er indgået aftale mellem uddannelsessøgende _____

og vejleder _____ om vejledning vedrørende vedlagte
forskningstræningsprojekt.

Information om vejleder:

Navn: _____

Cpr.nr.: _____ (indsættes på NEM-konto)

Arbejdssted: _____

Mail: _____

_____
Uddannelsessøgende underskrift

_____
Vejleder underskrift

_____
dato

Aftalen bedes udfyldt, underskrevet og returneret pr. mail eller post til:

Att. Pia A. Berg
CAMES – Copenhagen Academy for Medical and Education in Simulation
Herlev Hospital, 25. etage
Herlev Ringvej 75
2730 Herlev
Pia.annette.berg@regionh.dk

Bilag 2

Dispensation for forskningstræningsmodulet

I Sundhedsstyrelsens vejledning for *Den obligatoriske forskningstræning i Speciallægeuddannelsen* af juni 2005 fremgår det af afsnit 11 at:

A)

Uddannelsessøgende læger med dokumenteret forskningserfaring fra før påbegyndelse af hoveduddannelsen, enten fra gennemført ph.d.-uddannelse eller i forbindelse med tildelt medicinsk doktorgrad fra et sundhedsvidenskabeligt fakultet, skal ikke gennemføre forskningstræningsmodulet.

B)

Endvidere kan der efter en konkret vurdering af pågældendes aktuelle og forventede forskningserfaring gives dispensation fra forskningstræningsmodulet uddannelsessøgende, der senest to år efter påbegyndt hoveduddannelsesforløb enten har (eller vil have) gennemført alle ph.d. studiets teoretiske kurser og indskrevet, eller har fået (eller vil få) tildelt den medicinske doktorgrad.

I henhold til overstående ansøges der hermed om dispensation for forskningstræningsmodulet i hoveduddannelsesforløb.

Lægens navn	
Lægens CPR-nr.	
Ph.d. opnået (dato og universitet) (bilag 1)	
Dr. med. opnået (dato og universitet) (bilag 2)	
Anden konkret vurdering i henhold til B) (bilag 3)	

Dokumentation bedes vedlagt som anførte bilag og dispensationen vedlægges ansøgning om speciallægeautorisation.

Dato og underskrift fra læge

Dato, stempel og underskrift fra
Sekretariatet for den
Lægelig Videreuddannelse

Bilag 3

Foranlediget af en konkret sag i Uddannelsesregion Øst blev emnet dispensation for forskningstræningsmodulet taget op med Sundhedsstyrelsen på møde den 1. oktober 2006.

På dette møde var der enighed om at uddannelsesregionerne i fællesskab kunne udarbejde retningslinjer for, hvornår hel eller delvis fritagelse for forskningstræningsmodulet kunne ske udover det i retningslinjerne allerede angivne.

Af retningslinjerne fremgår at hel fritagelse gives til:

- Læger med gennemført medicinsk ph.d.-uddannelse eller erhvervet doktorgrad
- Læger, der senest 2 år efter påbegyndt hoveduddannelse har/vil have gennemført alle teoretiske ph.d.-kurser eller erhvervet den medicinske ph.d.- eller doktorgrad

Det foreslås herudover, at der efter konkret vurdering kan gives hel eller delvis fritagelse til:

- Læger, der afslutter de teoretiske ph.d.-kurser før hoveduddannelsens ophør, men efter gennemført år 2 af hoveduddannelsen – herunder også læger på deltids-ph.d.
- Læger, der erhverver medicinsk doktorgrad efter år 2 i hoveduddannelsen
- Læger med dokumenterede kompetencer på linje med eller højere end formålet med forskningstræningen angiver. Kompetencer kan være erhvervet før påbegyndt hoveduddannelse eller indenfor de første to år af denne

Det foreslås endvidere, at fritagelse gives som et eller flere af følgende elementer:

- Fritagelse for hele basiskurset
- Fritagelse for konkrete dele eller hele den resterende teoretiske del
- Fritagelse for udarbejdelse og evt. præsentation af projekt

Det af SVADA tidligere godkendte skema til dispensation/fritagelse for forskningstræning foreslås anvendt i alle tilfælde.